

Fotograf laborant (kód: 34-046-M)

Autorizující orgán:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Skupina oborů:	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (kód: 34)
Týká se povolání:	Fotolaborant
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Manipulace se světlocitlivým fotografickým materiálem	4
Ruční zpracování černobílých fotografických materiálů	4
Zpracování negativů, diapositivů a pozitivních materiálů na automatických a poloautomatických linkách	4
Zpracovávání fotografií z digitálního záznamu	4
Příprava zpracovatelského zařízení k provozu, včetně přípravy tiskárny pro tisk	4
Skládání barev v barevných modelech RGB, CMYK, LAB	4
Digitalizování analogových obrazových vstupů	4
Provádění barevné korekce a úpravy digitálních obrazů v grafických programech	4
Senzitometrická kontrola vyvolávacích procesů	4
Archivování obrazových materiálů a digitálních dat	3
Dodržování ekologických požadavků pro používání chemických látek a likvidaci veškerých fotografických odpadů	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 24.10.2014 do: 20.10.2019

Kritéria a způsoby hodnocení

Manipulace se světlocitlivým fotografickým materiálem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést manipulaci s nevyvolaným světlocitlivým fotografickým materiálem	Praktické předvedení
b) Připravit a založit fotografický materiál do vyvolávacího zařízení (filmový, pozitivní materiál)	Praktické předvedení
c) Předvést manipulaci se zpracovaným fotografickým materiálem (film, fotografie)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční zpracování černobílých fotografických materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat postup zpracování černobílých fotografických materiálů a funkci jednotlivých lázní pro černobílé materiály	Ústní a písemné ověření
b) Předvést manipulaci s vývojnicí a filmovým materiálem, vyvolat film	Praktické předvedení
c) Popsat zvětšovací přístroj a jeho funkce, zhotovit fotografickou zvětšeninu	Ústní ověření a praktické předvedení
d) Popsat vybavení potřebné pro zpracování fotografie, vyvolat fotografii	Ústní ověření a praktické předvedení
e) Provést konečné úpravy a adjustaci fotografie	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování negativů, diapozitivů a pozitivních materiálů na automatických a poloautomatických linkách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit správný postup pro zpracování konkrétního fotografického materiálu	Praktické předvedení
b) Provést denní seřízení stroje (minilabu), popsat jeho základní funkce, doplnit spotřební materiál	Ústní ověření a praktické předvedení
c) Popsat druhy zpracovatelských zařízení a jejich základní funkce, vysvětlit volbu vybraného typu zařízení, provést zpracování daného druhu materiálu	Ústní ověření a praktické předvedení
d) Předvést manipulaci s filmovým materiálem po zpracování ve vyvolávací lince	Praktické předvedení
e) Zhotovit pozitivy	Praktické předvedení
f) Vyhodnotit po zpracování výsledné fotografie a opravit barevně a hustotně obraz	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracovávání fotografií z digitálního záznamu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodný typ zpracovatelského zařízení (minilab, tiskárna)	Praktické předvedení
b) Přenést digitální obraz z fotoaparátu, nebo jiného média do počítače, případně minilabu	Praktické předvedení
c) Naskenovat film pomocí skeneru	Praktické předvedení
d) Provést v počítači minilabu ořez, korekce barev, hustoty a kontrastu obrazu, případně jeho doostření	Praktické předvedení
e) Popsat funkci minilabu, jeho součásti a druhy	Ústní a písemné ověření
f) Popsat rozdíl mezi fotografickým zpracováním a tiskem obrazu	Ústní a písemné ověření
g) Uvést druhy materiálů pro zhotovení konečných fotografií	Ústní a písemné ověření
h) Zhotovit konečnou fotografii dle zadání	Praktické předvedení
i) Posoudit kvalitu pozitivů a opravit barevně a hustotně obraz	Ústní ověření a praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava zpracovatelského zařízení k provozu, včetně přípravy tiskárny pro tisk

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkce jednotlivých typů tiskáren, zvolit vhodný typ tiskárny pro tisk fotografického obrazu	Ústní a písemné ověření
b) Uvést druhy materiálů vhodných pro tisk obrazu, popsat jejich vlastnosti	Ústní a písemné ověření
c) Provést seřízení zpracovatelského zařízení	Praktické předvedení
d) Provést kalibraci monitoru a kontrolu kopírovacího zařízení	Praktické předvedení
e) Vyvolat a vyhodnotit test zpracovatelského procesu	Praktické předvedení
f) Připravit tiskárnu a nastavit funkce pro tisk fotografického obrazu	Praktické předvedení
g) Vytisknout a vyhodnotit vytištěný obraz a provést konečné úpravy	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Skládání barev v barevných modelech RGB, CMYK, LAB

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit princip skládání barev v modelu RGB, popsat možnosti a výhody použití tohoto modelu	Ústní a písemné ověření
b) Vysvětlit princip skládání barev v modelu CMYK, popsat možnosti a výhody použití tohoto modelu	Ústní a písemné ověření
c) Vysvětlit princip modelu Lab, popsat možnosti a výhody použití tohoto modelu	Ústní a písemné ověření
d) Vysvětlit princip modelu stupně šedé, popsat možnosti a výhody použití tohoto modelu	Ústní a písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Digitalizování analogových obrazových vstupů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést druhy skenerů, vysvětlit jejich princip, popsat vlastnosti a rozdíly	Ústní a písemné ověření
b) Nastavit vhodné funkce skeneru pro daný druh analogového vstupu (negativ, diapozitiv, fotografie)	Praktické předvedení
c) Naskenovat obraz z fotografie a filmu do počítače	Praktické předvedení
d) Nastavit funkce nástrojů pro automatickou retuš při skenování	Praktické předvedení
e) Popsat datové formáty používané v grafických programech pro ukládání skenovaného obrazu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění barevné korekce a úpravy digitálních obrazů v grafických programech

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Přenést digitální obraz z fotografického přístroje nebo jiného média do počítače	Praktické předvedení
b) Popsat grafické programy vhodné pro úpravy fotografického obrazu, porovnat jejich funkce, zvolit nejvhodnější grafický program pro daný úkol	Ústní a písemné ověření
c) Zvolit formát obrazu a jeho kvalitu (rozlišení)	Praktické předvedení
d) Upravit hustotně a barevně fotografický obraz (např. pomocí funkce křivky, úrovně, jas a kontrast, úpravy barev)	Praktické předvedení
e) Provést jednoduché opravy obrazu pomocí nástrojů pro retuš	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Senzitometrická kontrola vyvolávacích procesů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyvolat kontrolní test a vyhodnotit údaje	Praktické předvedení
b) Zkontrolovat a nastavit potřebnou regeneraci lázní	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Archivování obrazových materiálů a digitálních dat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vhodná média určená k archivaci digitálního obrazu, jejich použití a péči o ně	Ústní a písemné ověření
b) Popsat možnosti ukládání digitálních dat, uvést možnosti datových úložišť na internetu	Ústní ověření
c) Provést uložení digitálních dat na vhodné médium	Praktické předvedení
d) Popsat možnosti archivace obrazových materiálů (filmů, fotografií, tisků)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování ekologických požadavků pro používání chemických látek a likvidaci veškerých fotografických odpadů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat postup přípravy fotografických roztoků a pravidla při manipulaci s chemickými látkami, jejich označování a balení, s ohledem na bezpečnost práce a ochranu životního prostředí	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést postup při manipulaci s nebezpečnými látkami a chemickými odpady	Praktické předvedení
c) Uvést možnosti likvidace odpadů ve fotografii s ohledem na ochranu životního prostředí	Ústní ověření
d) Uvést možnosti využití fotografických odpadů jako druhotných surovin	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Písemné ověření probíhá formou jedné písemné práce pro všechny jednotlivé kompetence dohromady rozložené do odpovídajících částí.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby
Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání fotograf a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografie nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání fotograf a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografie nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti fotografie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografie nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na obor fotografie, nebo zaměřené na technický obor, např. optika, fyzikální chemie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografických služeb nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku v oblasti fotografie, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, www.msmt.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Fotolaboratoř s vybavením pro zpracování černobílé fotografie, černobílé fotomateriály, PC s odpovídajícím programovým vybavením, monitor, digitální minilab, zařízení pro tisk fotografií, skener, fotografický přístroj, fotografický papír, papír pro tiskové úlohy
Uchazeč má právo k vykonání zkoušky použít vlastní fotografický přístroj.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 až 45 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Komora fotografických živností

Slezská univerzita v Opavě, Institut tvůrčí fotografie

Matela Studio Photography & Visual Media

Střední škola Polygrafická Praha

Střední škola fotografická, filmová a televizní, o.p.s., Skalsko

Kráčmar foto

Deník Sport

Společenstvo drobného podnikání

Střední odborné učiliště služeb Praha 9

XERTECa.s.